

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

asupra proiectului de lege pentru modificarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 (asigurarea implementării Convenției de la Haga privind Acordurile de alegere a forului, încheiată la 30 iunie 2005) (nr. 455 din 06. 12. 2023)

Lectura II

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 (*asigurarea implementării Convenției de la Haga privind Acordurile de alegere a forului, încheiată la 30 iunie 2005*), înregistrat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului și comunică următoarele.

Proiectul de lege propune modificarea Codului de procedură civilă în scopul alinierii legislației procesual civile la prevederile *Convenției de la Haga privind acordurile de alegere a forului*, la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 410 din 21 decembrie 2023. Proiectul prevede ajustarea competențelor instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova în procesele cu elemente de extraneitate, în special în cazul existenței unui acord de alegere exclusivă a forului.

Astfel, conform proiectului, în vederea soluționării litigiilor apărute sau care ar putea apărea în legătură cu un anumit raport juridic civil sau comercial cu element de extraneitate, prin încheierea unui acord de alegere exclusivă a forului, părțile vor putea schimba competența soluționării litigiului, prin învestirea cu competență jurisdicțională, a unei instanțe sau a mai multor instanțe specifice ale unui stat parte la Convenția de la Haga, încheiată la 30 iunie 2005.

Asigurarea, prin legea națională, a eficienței acordurilor de alegere a forului între părțile la tranzacțiile comerciale internaționale va spori previzibilitatea soluțiilor judiciare și va garanta părților securitate juridică .

Proiectul a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 21 decembrie 2023.

Pentru lectura a doua Comisia a examinat, Avizele Comisiilor permanente și al Direcției generale juridice, care susțin și propun adoptarea proiectului în lectura a doua.

Totodată, în vederea excluderii caracterului retroactiv al normelor, membrii Comisiei au propus modificarea Art. II. din proiect, în sensul punerii în vigoare a legii la data publicării în Monitorul Oficial.

Proiectul redactat se anexează.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi (7 voturi "pentru", 2 "abțineri") propune proiectul de lege nr. **455 din 06. 12. 2023** spre examinare și adoptare, în a doua lectură, în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Președinta Comisiei

Veronica ROȘCA

LEGE

pentru modificarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 (asigurarea implementării Convenției de la Haga privind acordurile de alegere a forului)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 285–294, art. 436), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 267 se completează cu litera e¹⁾ cu următorul cuprins:

„e¹⁾ există un acord de alegere exclusivă a forului pentru soluționarea litigiului, prin care părțile au investit cu competență jurisdicțională o instanță a unui stat parte la Convenția privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005;”.

2. La articolul 460, alineatul (1) se completează cu litera b¹⁾ cu următorul cuprins:

„b¹⁾ bunul asigurat sau locul în care s-a produs riscul asigurat se află în Republica Moldova;”.

3. La articolul 461:

la alineatul (1), litera b) se abrogă;

la alineatul (3), textul „și la art. 460” se exclude.

4. Articolul 462:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În vederea soluționării litigiilor apărute sau care ar putea apărea în legătură cu un anumit raport juridic civil sau comercial cu element de extraneitate, prin încheierea unui acord de alegere exclusivă a forului, părțile pot schimba competența soluționării litigiului prin învestirea cu competență jurisdicțională a unei instanțe sau a mai multor instanțe specifice ale unui stat parte la Convenția privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005.”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Acordul de alegere exclusivă a forului trebuie încheiat în scris sau prin orice alte mijloace de comunicare ce fac informațiile accesibile, astfel încât să poată fi folosit pentru referințe ulterioare.”

la alineatul (2), textul „specificate la art. 40” se substituie cu textul „specificate la art. 40, art. 41¹ alin. (1) și art. 461”.

5. La articolul 462² alineatul (2), cuvintele „de prorogare convențională” se exclud.

6. La articolul 463:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Instanța judecătorească din Republica Moldova scoate cererea de pe rol dacă constată existența unui acord de alegere exclusivă a forului, prin care este învestită cu competență jurisdicțională instanța unui alt stat care este parte la Convenția privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005, cu excepția cazurilor în care:

a) acordul de alegere exclusivă a forului este nul de drept în conformitate cu legislația statului străin în care se află instanța aleasă;

b) o parte contractantă nu are capacitatea de a încheia acordul de alegere exclusivă a forului, conform legislației Republicii Moldova;

c) punerea în aplicare a acordului de alegere exclusivă a forului ar duce la o nedreptate evidentă sau ar fi în mod vădit contrară ordinii publice a Republicii Moldova;

d) din motive excepționale, în afara controlului părților, acordul de alegere exclusivă a forului nu poate fi pus în mod normal în aplicare;

e) instanța aleasă a hotărât să nu judece cauza.”

7. La articolul 469 alineatul (4), după textul „Supralegalizarea nu se cere în cazul în care” se introduce textul „, prin tratatul internațional la care Republica

Moldova este parte, actele respective se recunosc fără supralegalizare sau în cazul în care”.

8. La articolul 471 alineatul (1):

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) hotărârea judecătorească străină nu se conciliază cu o hotărâre judecătorească anterioară, pronunțată în alt stat, într-un litigiu dintre aceleași părți, cu privire la același obiect și având aceleași temeuri, cu condiția ca hotărârea anterioară îndeplinește toate condițiile necesare pentru recunoașterea sa în Republica Moldova.”

litera e) se completează cu textul „, , inclusiv în situațiile în care procedurile specifice ce au dus la judecarea cauzei au fost incompatibile cu principiile fundamentale ale echității procedurale din Republica Moldova;”

alineatul se completează cu literele g¹) și g²) cu următorul cuprins:

„g¹) acordul de alegere exclusivă a forului este nul de drept, conform legislației statului în care se află instanța aleasă, cu excepția cazului în care instanța respectivă s-a pronunțat asupra valabilității acordului;

g²) partea acordului de alegere exclusivă a forului nu a avut capacitatea de a-l încheia, conform legislației Republicii Moldova;”.

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI